

[Ebba Strange]

række af illegalt indvandrede familier, der er i Christiania, mener jeg ikke, at påstanden bliver underbygget af at blive gentaget tredje gang. Jeg har stadig væk ikke fået andet at vide, end at det er noget, hr. Pilgaard Andersen har læst noget om i nogle aviser og hørt noget om i noget radio og set noget om i noget fjernsyn. Jeg mener stadig væk, det er en påstand, der står og flager i luften.

Så er der blevet spurgt af både hr. Hagen Hagensen og statsministeren, hvad gæstearbejderne vil. Det kunne være så rart at vide, fordi vi så også vidste, hvordan vi skulle være ved dem. Det kan jeg da godt forstå. Jeg har siddet og filosoferet lidt over det spørgsmål. Hvis jeg nu selv var i den situation, at det var mig, der for en periode med eller uden familie arbejdede i et udland, hvor hurtigt ville jeg så egentlig være i stand til at svare på det? Man får det job, man kan få. Man slår sig ned. Man lever. Man bor. Jeg tror, det er fantastisk afhængigt af den måde, de bliver behandlet på her. For vi kan behandle dem så dårligt, at vi jager dem ud. Og vi skal gøre op med os selv, om det er det, vi vil.

Hvis vi giver dem nogle tilbud og i øvrigt behandler dem godt, tror jeg, mange vil blive her. En ting er jo også, hvad de voksne nu svarer, noget andet er, hvad den generation vil svare, der er i færd med at vokse op. Vi har jo efterhånden mange halvvoksne blandt de udenlandske arbejdere, og det er da i høj grad et spørgsmål, hvad de vil. Jeg tror ikke, det kan nytte noget, at vi venter på at gøre noget, til vi har fået svaret fra dem, for det vil være højst forskellige svar, vi får, og de vil være afhængige af de ting, jeg har sagt. Jeg tror heller ikke, det hjælper ret meget at tilskynde dem til at vælge, fordi deres valg er afhængigt af de vilkår, de lever og arbejder under.

Derefter vil jeg sige lidt om integration, som jeg ikke rigtig fik sagt i mit første indlæg.

Det er blevet sagt også både af hr. Hagen Hagensen og af statsministeren, at målet er integration. Nu er integration et ord, som vi bruger vældig meget, ikke mindst når vi beskæftiger os med undervisning og uddannelse og sådan nogle ting. Vi har bl. a. diskuteret det meget i forbindelse med særforsørgens udlægning – uden sammenligning i øvrigt. Men det, jeg kan være bekymret for, er,

at man her ikke så meget har diskuteret, på hvis betingelser en sådan integration skal foregå, for det er jo let nok at sige integration, hvis det hele er på danskernes betingelser. Hr. Hagen Hagensen havde i hvert fald som klart mål – det skrev jeg ned og citerede ham for – at de skulle komme til at leve som danskere.

Det er dér, jeg mener vi skal tænke nyt. Vi skal lære at leve i et samfund, der har mennesker boende, som er etnisk anderledes end danskerne. Jeg sagde i mit første indlæg, at jeg troede, det kunne blive en berigelse for os, og det mener jeg. Vi skal være meget varssomme med ordet integration, for integration kan gøre kolossalt vold på noget helt grundlæggende personlighedsmæssigt hos de mennesker, vi prøver at integrere. Det er det andet, vi skal: vi skal lære at leve med etniske grupper i Danmark, og vi skal lære at give de etniske grupper gode og rimelige levevilkår. Så kan vi alle få værdier ud af det.

Så til sidst et spørgsmål, for jeg ved godt, at vi snart skal slutte, men der er et eller andet, jeg er i tvivl om. Det er den ulyksalige betænkning, som jeg undlod at kommentere, for det var der så mange der havde gjort i første omgang. Nu siger justitsministeren, at vi kan vente et hurtigt udspil, men den lægger jo ikke op til en lovændring. Det sidste er jeg enig i, men jeg vil gerne have at vide, hvor vi som lovgivere har mulighed for at komme ind. Det er jo ikke folketinget, der laver bekendtgørelser og administrative regler, det er regeringen, og det gør den selvfølgelig som regel på baggrund af en betænkning. Men det er jo i meget høj grad folketingets skyld, at dette udvalg er blevet nedsat, fordi der har været rejst så mange sager her. Jeg har ikke selv noget bud på det. Derfor er det altså virkelig et spørgsmål fra min side.

Skal vi vente en ny debat i tinget? Kan vi diskutere det oppe i retsudvalget, eller hvornår vil ministeren gerne diskutere med nogle af os, der dog er meget optaget lige præcis af udvisningspraksis? Tror ministeren, der vil blive lejlighed til at diskutere de ting med os, inden der bliver taget endelig stilling til, hvordan en ny bekendtgørelse eller et nyt cirkulære skal se ud?

(Kort bemærkning).